

[Undervisningsministeren]

lingssystem byggede på kvalitative planlægnings- og budgetoplæg fra institutionerne og på centralfaglig rådgivning. Denne redegørelse, som blev overleveret ved et møde i ministeriet, hvori jeg og rektorerne deltog, blev imidlertid kritiseret en del ved institutionerne, og beslutning om iværksættelse af nyt arbejde på dette grundlag blev derfor udsendt efter aftale mellem rektorkollegiet og direktoratet for de videregående uddannelser, men det er selvfølgelig meningen, at arbejdet skal videreføres inden for den nærmeste fremtid.

Fru Lone Dybkjær holdt en relevant tale. Hun stillede en række gode spørgsmål og var utålmodig på punkter, hvor jeg tror vi alle kunne være utålmodige, men jeg tror, at fru Lone Dybkjær lige så godt som jeg ved, hvor tungt dette maskineri arbejder. Vi har institutioner, der er vant til selvstyre, og hvis selvstyre vi bør respektere så vidt muligt. Samtidig har vi utålmodige politikere, der spørger, hvornår der sker noget, og andre politikere, der siger, at man ikke må gøre noget som helst, som nogen som helst klager over, og det anbringer os i denne vanskelige situation.

Fru Lone Dybkjær nævnte, at det måske var en idé at inddrage politikerne i nogle af disse ting, f.eks. gennem samråd i forskningsudvalget. Det synes jeg da ville være en strålende idé. Jeg har været formand for det udvalg i mange år, og det er jeg absolut villig til.

Fru Lone Dybkjær nævnte, at der var jo et problem ved disse Hum- og Nat-udvalg, som hun kaldte Draculaudvalg, fordi, som hun siger: hvem er egentlig draget ind i prioriteringen imellem områderne? Hvad hjælper det, at vi har et udvalg på Hum og et udvalg på Nat, hvem prioriterer mellem områderne? Svaret er, at universiteterne og de højere læreanstalter traditionelt har et udstrakt selvstyre, og at det allerbedste ville være, at man på institutionerne selv tog hensyn til, at der på visse felter bliver arbejdsløshed, på andre felter gode beskæftigelsesmuligheder, på visse felter er der tynde institutter, på andre felter er der virkelig gode institutter med muligheder i. Det allerbedste ville være, om vi kunne fortsætte den stolte tradition, at universiteterne selv løser disse problemer. Men det, jeg antydede i mit svar, var, at det er, som om institutionerne er for længe om at gøre det,

og det rejser så kravet til ministeren og til folketinget om, at man sætter skub på.

Så egentlig må jeg sige, at fru Lone Dybkjær ikke rigtig respekterer institutionernes selvstyre, men det er måske, fordi hun på forhånd går ud fra, at de ikke selv kan løse disse opgaver, og derfor spørger: hvem skal så gøre det? Jeg vil gerne gøre opmærksom på, at når fru Lone Dybkjær laver noget i folketingets forskningsudvalg, kan udvalget, står der faktisk i folketingets forretningsorden, afgive kommentarer til forskningsrådenes og planlægningsrådets beretninger. Der var der principielt en mulighed for, at forskningsudvalget kunne komme med udtalelser. Jeg forstår godt, at man ikke har gjort det, det forstod jeg udmærket, så længe jeg selv var formand for udvalget, for det bliver en svær sag, men mulighederne er der. Jeg vil bare gøre fru Lone Dybkjær opmærksom på, at så er vi altså inde på den centralisme, som mange ordførere har været nervøse for, og som jeg også er nervøs for.

Så spørger fru Lone Dybkjær: når vi beder institutionerne om selv at omstille sig, hvad er det så vi beder dem omstille sig efter? Svaret er vel, som jeg allerede har nævnt, at det drejer sig om at omstille fra arbejdsløshedsfag til beskæftigelsesfag. Institutionerne er også uddannelsessteder. Og det gælder om at omstille sig fra tynde forskningssteder til stærke forskningssteder. Det gælder om hele tiden at omstille sig, så man får mest muligt ud af forskningsbevillingerne. Det må være de 2 vigtigste opgaver, og de har faktisk påhvilet institutionerne altid, og det er kun i det omfang, de ikke selv løser dem i tilstrækkelig grad, vi fra politisk hold må hjælpe til.

Fru Lone Dybkjær siger, hvad hun tilsyneladende kan have noget ret i, at budgetmodellen øjensynlig ikke virker særlig godt på Niels Bohr-institutet. Vel, den sag bliver der jo forhandlet om mellem universitetet og direktoratet for de videregående uddannelser. Vi er åbne over for forslag fra universitetet, men mig bekendt har universitetet selv været betænkeligt ved at give særstatus til visse områder. Hvis den betænkelighed ikke skulle være en realitet, så lad os tale om det. Jeg gør opmærksom på, at den samlede besparelse fra 1983 til 1984, som annonceret i finansloven, er 20,4 mill. kr. ud af et budget på næsten 1 mia kr., så det skulle være muligt,